

Ольга КРУПКО,

методист Інституту філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

(Україна, Київ) aspiranturaif@gmail.com

**«А ЧАС НЕ СТИШУЄ ГАЛОПУ...»:
МОВНА КАРТИНА СВІТУ У ПОЕЗІЇ ЛІНИ КОСТЕНКО**

Стаття присвячена вивченню особливостей вербалізації концепту «час» у поетичній мові Ліни Костенко. Продемонстровано специфіку сприйняття часу поетесою.

Ключові слова: темпоральна лексика, концепт, вербалізація концепту, мовна картина світу.

Літ. 9.

Olga KRUPKO,

Methodist of Philology Institute Kyiv Taras Shevchenko National University

(Ukraine, Kyiv) aspiranturaif@gmail.com

**«AND TIME IS NOT REDUCING THE GALLOP...»: THE LINGUISTIC
PICTURE OF THE WORLD IN LINA KOSTENKO'S POETRY**

The article is devoted to the study of verbalization process of concept «time» in Lina Kostenko poetry. The time perceptions specific features by this poet is shown.

Key words: temporal lexeme, concept, the concept verbalization, the world linguistic picture.

Ref. 9.

Ольга КРУПКО,

методист Інституту філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

(Україна, Київ) aspiranturaif@gmail.com

**«А ВРЕМЯ НЕ ЗАМЕДЛЯЕТ ГАЛОПА...»:
ЯЗЫКОВАЯ КАРТИНА МИРА В ПОЭЗИИ ЛИНЫ КОСТЕНКО**

Статья посвящена изучению особенностей вербаллизации концепта «время» в поэтическом языке Лины Костенко. Продемонстрировано специфику восприятия времени поэтессой.

Ключевые слова: темпоральная лексика, концепт, вербализация концепта, языковая картина мира.

Постановка проблеми. Актуальність роботи зумовлена загальною направленістю сучасної лінгвістичної науки на вивчення дискурсу в лінгвокогнітивному аспекті, дослідженням національної та етнокультурної специфіки певних мовних та концептуальних картин світу, а також детального вивчення особливостей вербалізації окремих концептів.

Аналіз досліджень. Наукова новизна статті полягає в тому, що вперше в українському мовознавстві зроблена спроба аналізу концепту часу у поетичній афористичній мові Ліни Костенко. Досліджено лексичні вербалізатори темпоральних інтервалів, представлена специфіка експліцитного та імпліцитного вираження концепту. Теоретичне значення

© Крупко О. «А час не стишує галопу...»: мовна картина світу у поезії Ліни Костенко

148 Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 13, 2015

Крупко О. «А час не стишує галопу...»: мовна картина світу у поезії...

отриманих результатів сприятиме глибшому осмисленню понять «концепт», «вербалізатори концепту», «Експліцитне та імпліцитне вираження концепту». Увага мовознавців до проблеми художнього часу в творчості Ліни Костенко має побіжний характер, системного дослідження його концептуальної ролі у формуванні образної системи того чи іншого її твору на сьогодні не існує.

Мета роботи – визначити особливості індивідуально-авторського осмислення концепту часу Ліною Костенко на різних етапах формування її ідіостилю. Матеріалом дослідження є поетичні тексти Ліни Костенко, зокрема її афористика. Для реалізації поставленої мети використано метод текстуально-концептуального аналізу.

Виклад основного матеріалу. У сучасному українському мовознавстві концепти трактуються як «певні блоки інформації, закодовані у свідомості автора та вербалізовані мовними засобами [3, 33]. Вербалізація концепту допомагає передавати інформацію про його зміст іншим носіям мови, осмислювати явища дійсності, класифікувати їх, зберігати в пам'яті систему знань про світ: «Концепт *Время* – самый интересный, сложный и важный ..., ибо сквозь его призму воспринимается нами все сущее в мире, все доступное нашему уму и нашему истолкованию» [4, 77].

Час – всезагальна форма буття, яка виражає протяжність та послідовність змін всіх матеріальних систем та процесів у світі. Можемо розрізнити образи часу біографічного (дитинство, юність, зрілість, старість людини), історичного (характеристики зміни епох і поколінь, важливих подій у житті суспільства), календарного або астрономічного (зміна буднів і свят, пір року).

Універсальними, характерними для всіх мов є поняття лінійного й циклічного часу. Все у світі повторюється, обертається по колу: цикли життя людини, зміна пір року, схід і захід сонця. Тобто основна ознака циклічної моделі – коло, періодичність, повторюваність. Лінійний час те ж саме уявлення про коло, але воно розірване, розімкнене і характеризується передовсім тривалістю. Лінійна модель часу відображає історичний час, а циклічна пояснює природничий аспект цієї категорії. Людина, осмислюючи різні типи часових моделей, керуючись власним досвідом, творить у свідомості індивідуальне бачення часу. Лінгвістичне вираження концепту відбувається через реалізацію темпоральних значень, носіями яких є окремі лексичні одиниці.

Словник української мови (СУМ) дає таке визначення цього полісеманта: одна з основних об'єктивних форм існування матерії; тривалість існування явищ та предметів, які вимірюються хвилинами, годинами, місяцями, роками і т. ін.; проміжок, відрізок у послідовній зміні годин, днів, місяців і т. ін., протягом яких щось відбувалось, відбувається чи буде відбуватися; історичний період у розвитку людства, епоха чи окремі етапи у житті певного народу, держави, суспільства; сприятливий, потрібний момент [5, 594]. Ліна Костенко, осмислюючи різні типи часу, творить у своїй свідомості особисте бачення цього процесу. Кожне з цих значень експліковане в її художніх контекстах.

Вербалізаторами концепту часу у Ліни Костенко виступають слова різних частин мови: іменники: літо, осінь, пам'ять, вічність, безсмертя, віки, роки, століття, мить, майбутнє, минуле, сучасність, прикметники: осінній, тисячолітній, вічний, сучасний; дієслова: жити, йти, зникнути, починати; прислів'їв: вчора, рано тощо. Навколо цих ключових слів Ліна Костенко групує відшліфовані образні висловлювання – афоризми: «Ще мить, ще мить. Ще тільки мить і мить, і раптом озирнувся, а це вже роки й роки. А це уже віки...» (В, 10). Зміст філософської категорії часу передано в її індивідуально-авторських образах та втілено в афористичні формули-роздуми на зразок:

«Час – не наша власність» (В, 27); «Немає моря глибшого, ніж Час» (СНС, 80); «Не час минає, а минаєм ми. А ми минаєм... ми минаєм... так-то... А час – це тільки відбивання такту. Тік-так, тік-так... і в цьому вся трагічність. Час – не хвилини, час – віки і вічність» (Н, 61).

Зокрема для позначення історичного процесу авторка використовує різні прийоми словесної творчості: через актуалізацію невідомого у певний історичний період – «Які тут не прокочувались орди! Яка пройшла по землях цих біда! Мечем і кров'ю писані кросворди ніхто уже повік не розгада» (РГ, 71); через згадку про відомих осіб в історії – «Минає день, минає день, минає день, а де ж мій сад божественних пісень?» (В, 5). Влучним художнім словом авторка викликає в нашій свідомості голоси всесвітніх предків: «Безсмертями сміються з темноти Коперники, Бетховени й Платони...» (ТП, 47). І тоді ми починаємо вірити, що «Є природа. І немає смерті. Є тільки різні стадії буття» (В, 145). Вся річ у тому, як людина зуміє прожити, «проминути у Вічності».

Час всевладний, він невблаганно проходить, пролітає, його не наздоженеш: «А час летить, не стищує галопу» (ТП, 240). Його невмоліме проходження відчуваєш до болю, майже фізично: «І час біжить, як цифри на табло» (РГ, 85); «Віки минули, як єдиний схлип» (Н, 135). Він, час, як пісок крізь пальці, перетікає у вічність. Поетеса Ліна Костенко як художник слова як митець вписана в свій час. Вся поезія її – це діалог зі своїм часом і з тим, що йому передувало. «За два ікси історії зачеплена, на сто віків розмотую себе» (Н, 135). Особливістю її стилю творчості є те, що вона осмислює історичний час як темпоральний код досвіду людини, проектує історію на дійсність, на вічні проблеми в їх сучасному вимірі. Показуючи нерозривний зв'язок епох, єдність і розмаїтість історичного процесу, бачить в розчленованих епізодах безперервний рух життя. Розуміння такої ознаки, як безперервність часового потоку, висловлено в такому афоризмі: «І засміялась провесінь: – **Пора!** – За Чорним шляхом, за Великим Лугом – Дивлюсь: мій прадід, і пра-пра, пра-пра – Усі ідуть **за часом** як за плугом» (В, 4). «Ця точність знайденого порівняння справді вражає, як наукове відкриття» [2, 6]. Тут ритмо-мелодика вірша передає важку ходу днів, років, віків. Покоління змінюють один одного, перетікаючи у вічність. Головна сутність духовних орієнтирів поетеси – у предковичній пам'яті Роду і Народу, у зв'язку поколінь.

Як категорія плинного та категорія вічного час у поетеси є тією наскрізною віссю, навколо якої обертаються її тематичні обшири. Зокрема людина як найвища цінність завжди перебуває в епіцентрі художніх роздумів автора. Причому, для неї особливо важливим є пошук в ньому начал людяності, духовності, які часто вимірюються часом: «Людині бійся душу ошукать, бо в цьому схибиши – то уже **навіки**» (Н, 47); «Яка важка у **вічності** хода!» (В, 4); «Як страшно оре історичний плуг!» (В, 264), «...але смерть – це ще не поразка. В переможених боях теж бувають полеглі» (В, 145). Індивідуальний час у автора є тим полем діяльності, в якому кожна людина може отримати безсмертя, подолати кінечність свого буття, розірвати простір свого фізичного існування та переступити межу вічності. Саме через часовий вимір у поезії вирішується проблема місця людини в світі.

Невмолимий плин часу, але він не може стерти з пам'яті відгуки голосів друзів, етичні орієнтири, цінності духовні, які мають непроминальне значення. І хоча проминання – це завжди гіркота втрати, воно має Ліни Костенко творчу направленість. Всупереч гострому відчуттю минушості часу, в якому безперечно присутній ефект саморуйнації, вона осмислює часобуття як життєтворчу енергію: «Усе *іде*, але не все *минає* над берегами вічної ріки» (В, 108). Тому й з'являються у поетеси мовні формули: «**Ми-**

Крупко О. «А час не стишує галопу...»: мовна картина світу у поезії...
нають фронди і жиронди, Минає славне і гучне. Шукайте посмішку Джоконди, Вона ніколи не мине...» (В, 66).

Наше життя – це мить між минулим та майбутнім. Осмислення себе як самоцінності у вимірах вічності та водночас відчуття неповторності кожної прожитої миті – так можна окреслити поетичне світовідчуття художньо-філософських шукань Ліни Костенко, закладених в її афоризмах, де віддзеркалився виклик часові як одвічна людська потреба самоствердження й заперечення своєї проминальності: «А що таке життя? Чи те, що переждалось, чи все-таки життя – це те, що відбулось?» (В, 89).

Важко знайти поняття чи об'єкт, які б не мали відношення до часу. Це найважливіший параметр усіх процесів у природі, суспільстві. Це і розпорядок, за яким живе людина, це й **епоха**, в якій вона живе. Приховану реалізацію значення «**XX століття**» демонструє сполучуваність слова *епоха* з такими означеннями як розумна – «*Іде епоха моя головата кудись від етики до синтетики*» (В, 161); епоха спорту і синтетики – «*В епоху спорту і синтетики людей велика ряснота. Нехай тендітні пальці торкнуться вам серце і уста*» (В, 66); несприятлива епоха – «**Епоха несприятлива ламає іще в колісці геніям хребти**» (В, 207). Афоризми з цією лексемою формулюють у авторки ідею, що «кожній епосі як елементу буття властиві свої люди, закони, звичаї» [2, 6].

Людина не завжди здатна усвідомлювати ціну часу, вона його губить, марнує, розтринькує: «**Не час минає, а минаєм ми**» (Н, 61); «**Єдиний, хто не стомлюється – час. А ми живі, нам треба поспішати**» (В, 37). Тут персоніфікований час набуває смислу нагадування про скороминучість людського життя, виступає в ролі вихователя в людині «почуття часу», засобом перестороги, засудження таких її дій, як трата часу. Темпоральна координата наведених афоризмів включає ціннісний аспект. Уявлення про наповненість часу корелює у авторки з системою позитивних оцінок.

Однією з відомих інтерпретацій часу як суб'єкта дії є ототожнення його з рікою, що біжить, спливає, як вода, то з чорними лебедями, що «*випливають із ночі і знову кудись у ніч*» (В, 104), то зі страшним безжалісним чаклуном, що «*поле тихою сапою*» (РГ, 274). Авторське відчуття часу простежуємо в характерній лексиці: «**Час, великий диригент, перегортає ноти на пюпітрі**» (В, 112); «**А час – він мудрий, фікції скасує**» (В, 121); «**Та час іде, і все само собою. Одна-дві ери – тільки інтервал**» (СНС, 84). Маємо зображення часу у філософському вимірі: «*...Конвейер часу – тільки врізнібіч – один в минуле, другий – у майбутнє. Отак всі й розминаються навік*» (МЧ, 87); «*Минув той час, ті грози відгукали. Нові громи схрестились на мечях*» (МЧ, 25). Тут спостерігається актуалізація семи «рух події від минулого через теперішнє в майбутнє». Причому історичні асоціації у поезії Ліни Костенко – не повернення у минуле, а збагачення ним: «**Мільйони літ між мною і між вами, але який солодкий дим багать!**» (СНС, 36).

Часовий ритм, за яким живе людина, є одним з основних принципів побудови світу. Це і ритм доби, і ритм пори року, ритм народження і смерті. Для вербалізації астрономічного часу найчастіше використовуються такі засоби вираження темпоральності як номінатори «весна», «літо», «осінь», «зима» а також похідні від них в образних афоризмах: «*На цямру монастирської кринички схилила осінь грона горобин*» (В, 326); «*Ставить осінь на землю свою золоту жирандоль. І, ковтаючи сльози, одягаючи на плечі сукману, перемотує літо на чорні катушки тополь, шис голим полям нескінченну сорочку з туману*» (В, 320). Вони дуже активно представлені в поетичному доробку письменниці та містять концептуально-семантичні потенції для відтворення настрою ліричного героя. Часто асоціюються зі змінами в природі та з душевним станом людини [1,43]: «*Де ти літо поділось, куди подалось? Осінь, ось вона, осінь! Осінь, ось вона, ось*» (Н, 67).

При цьому певні відрізки часу, літнього, осіннього, відтворюються оживленими. Як і людина, вони народжуються, живуть, можуть ходити в гості, виконувати різну домашню роботу: «Красива **осінь** вишиває клени: червоним, жовтим, срібним, золотим. А листя просить: – Виший нас зеленим! Ми ще побудем, ще не облетим...» (В, 323). Вживається така лексика як у прямому, так і в переносному значенні: «**Сніги** і я над присмерком смерек – усіх печалей білі епілоги» (В, 104); «І вродить небо дивовижно скляними зорями **зими**» (В, 310); «Весна підійме келихи тюльпанів» (В, 44); «Цвіте **весна** садами молодими, шумлять вітри, як гості з іменин» (В, 103). Імплицитно: «А **дні** стоять – не хочеться тужити! І кожна пташка хатку собі в'є» (МЧ, 105) – описує природу, настрої людей у цю прекрасну пору року. «А під горою вишня наречена вже до віночка міряє туман (В, 105) – тут авторка зберігає у своїй мові традиційну позитивну семантику у значенні «відродження», «оновлення», «кохання».

Літня пора реалізується на філософському, психологічному рівнях для зображення також переважно позитивних емоцій, пов'язаних із семами «дитинство», «казка», «тепло»: «На те ж воно, господи, й **літо**, щоб плоди достигали» (В, 170). Імплицитно: «Усе цвіте і кланяється **літу**» (МЧ, 51); «**Літо** маки стеле килимами» (В, 412). Створюючи свої образні афоризми, авторка надає їм неповторного відтінку. Завдяки підібраній лексиці, вони набувають світлої урочистої семантики, домінантою якої є «зрілість» як стосовно природи, так і стосовно життя людини.

Найчастіше представлена у поетичній мові Ліни Костенко лексема **осінь**, оскільки має високий рівень абстракції та багате асоціативне поле: «Рання **осінь** листя золотить» (Н, 107); «Вже тиха **осінь** ходить берегами, на вербах трусить листячко руде» (МЧ, 32); «Марнували літечко, марнували. А тепер **осінні** вже карнавали» (В, 327); «Вродлива жінка, ласкою прогріта, лежить у літа **осінь** на плечі» (В, 333). Імплицитно: «Тихо строчать дощі» (В, 320); «Душа задивиться в туман і марить обрисами **літа**» (СНС, 19). Лексеми на позначення пір року є виразником циклічності та вічності життя.

Відповідними темпоральними категоріями представлені фрагменти життя людини, тобто **біологічний час**: «Бездонне небо, безмежний світ, і нам усім по 18 літ» (МЧ, 75). Пору юності передбачає у авторки коло позитивних асоціацій – сили, енергії, віри в майбутнє: «У драмі людській небагато дій: **дитинство, юність, молодість і старість...**» (В, 71); «Не схаменешся – **півжиття позаду**» (В, 179). Лексика, яка маніфестує той чи інший період життя людини, є особливо частотною у авторки: «Настане час – і піде все в архів» (В, 178); «**Життя** за мною браму **зачиня**» (Б, 137); «**Життя** вже за плечима» (Б, 143). Ця пора сприймається як випробування людини на її гідність. Це час підбиття підсумків, фінальна віха в долі людини, але, на жаль, неминуча. Час у значенні «життя людини» часто асоціюється з сезонними змінами в природі: «Вже **смерть** поклала руку на плече» (Б, 143); «Які **минають** люди неповторні! Хоч би ще хоч трохи побули!» (ТП, 57). Замість лексеми на позначення цієї сумної події використовує інші домінанти – «**минають люди, йти в архів**».

У контекстах також зафіксовані авторські інтерпретації **окремих темпоральних проміжків**: «Скільки років кохаю, а закохуюсь в тебе **щодня**» (ТП, 60); «Думками за ніч душу натомив» (Б, 103); «Славетно жив. Кінчаю сіромашино» (Б, 128); «**Осінній день** березами почавсь, **бринить** печаль свої дереворити»; тут аналізується лексема, яка експлікує біологічний час: «Я думаю про тебе весь свій час, але про це не треба говорити» (В, 79). Імплицитне вираження темпоральної семантики прослідковується без задіяння темпоральних номінацій: «Гей, писарю, неси мою печатку! **Життя** пропало. Почнемо спочатку» (Б, 150); «Чужі приходять **в час** твоїх щедрот. А я прийшла у **час**

Крупко О. «А час не стишує галопу...»: мовна картина світу у поезії...
твойого смутку» (СНС, 15). Визначення лиха – частотне в творчості Костенко та експлікується як несприятливий час: «Було нам важко і було нам зле, і західно, і східно. Було безвихідно. Але нам небуло негідно» (В, 199); «Ой ні, ще рано думати про все. Багато справ ще у моєї долі» (СНС, 9).

Засобом реалізації процесуальної вербалізації темпоральної категорії у наведених фрагментах є дієслова. Активно використовуючи їхній граматичний та стилістичний потенціал, авторка в значній мірі передбачає відповідну ерудицію читача, здатність його за окремим словом побачити певну картину, відчутти асоціативну динаміку образу.

«У добрий час почати універсал з притисненням печати» (В, 149) – кореляція лексеми часу з прикметником *добрий* репрезентує лінгвоментальну формулу в починанні якоїсь справи, чеканні успіху в справі. Поняття часу в цих афоризмах Ліни Костенко співвідноситься з позначенням підходящого, сприятливого моменту, періоду: «Чому же не взяв я шапку Мономаха у свій найвищий, зоряний свій час?» (В, 64). Чи навпаки – у недобру пору, годину: «В тяжкі часи кривавої сваволі смертей і кари маємо доволі» (МЧ, 81); «І знов на нас якась лиха година. І знов свобода зрубана на пні» (В, 84). Для експлікації несприятливого часу задіяний прикметники *тяжкі, лиха*.

Хронологічні інтервали репрезентовані у автора так званими «вимірюваними» лексемами (за О. М. Задорожною) Зокрема досить часто натрапляємо на такі з них як хвилини, години, роки, віки: «Усі віки ми чули брязкіт зброї... Який нас ворог тільки не терзав» (МЧ, 93); «Я обламаю хвилинам пальці, щоб не сплітались в печаль годин» (В, 285). Для означення мінімального часового проміжку найчастіше вона використовує такі з них як мить, миттєвість, так званих «невимірюваних» лексем, що позначають невизначену тривалість: «Маю день, маю мить, маю вічність собі на остачу» (РГ, 267). Це – найменший темпоральний інтервал, дуже короткий відрізок часу, момент: «Я не прошу поблажливості в Долі, Хіба це мало – незабуття мить» (В, 534). Художниця підбрала до лексеми *мить* прикметник *незабуття* для позначення часу, який залишається в пам'яті надовго, або з іншою семантикою: «Єдина мить під небом на землі / отак побути наодинці з Вами» (В, 37). Інколи лексеми-означення, корелюючи з лексемою *мить*, репрезентують семантику «невеликий, але надто важливий період у житті»: «Буває мить якогось потрясіння: побачиши світ, як вперше у житті» (В, 90).

У Ліни Костенко спостерігаємо також імпліцитне вираження різних типів часу в ракурсі вербалізації, особливо в зображенні пейзажних елементів в поетичних афоризмах: «Ген килим, витканий із птиць, летить над полем» (РГ, 19); «... Іде гроза двінка і кучерява садам замлілі руки цілувать» (В, 275); «Світає світ в терновому галуззі. Кладуть смичок вітри на тятиву» (В, 108); «...Ген корів розсипана квасолька Доганяє хмари у полях» (В, 92). Поетична уява митця здатна поєднати в одній просторовій конструкції кілька понять: *поле і хмари, ниви, шлях*, конденсовано висловити відчуття руху. Чи, наприклад, в певних часових проміжках доби: «Спадає вечір сторожко, помалу, ворушить зорі в темряві криниць» (МЧ, 83). Тут певний часовий проміжок представлений імпліцитно в значенні «темний час доби». Показником темпорального значення є актуалізація в свідомості читача асоціацій, пов'язаних з ніччю, зірками, відображеними в криниці. Імпліцитність особливо характерна для творчості Ліни Костенко [3, 38]: «Підклавиши руки під голову, до ранку дивлюся в склепіння своєї душі» (В, 155). Синтагматичне відношення лексеми *ранок* виявляється в контекстуальній сполучуваності з прийменником та означає «всю ніч»: «Світає, господи, світає... Земля у росах, як в парчі» (МЧ, 74). Послугується авторка дієсловом *світає*, щоб показати значення – «початок ранку: Вечір пахне м'ятою» (В, 289); «Вечірне сонце, дякую за день».

Ці образні афоризми репрезентують письменницю як майстра довершеного слова, демонструють естетичну цінність її поезії: «*І вечір гріє сині руки над жовтим вознищем кульбаб*» (В, 95); «*Вечірній сон закоханого літа*» (В, 333); «*Вечірнє сонце світиться красою. І соняхи гудуть, як тулумбас*» (МЧ, 32).

У своїй праці ми лише побіжно зупинилися на екзистенційному концепті «час». Установлено, що лексема *час* є універсальним вербалізатором, оскільки його семантична структура об'єднує значення усіх типів часу. Виявлено, що найчастіше репрезентовано в афористичній письменниці пори року, фрагменти доби та періоди життя людини. Багатство та оригінальність семантичних асоціацій засвідчують самотність поетичного мовлення митця [1, 210]. Ще дуже багато цікавих моментів так званої «поетичної категорії часу» потребують більш глибокого аналізу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дишлюк І. Лексико-семантичне вираження концепту природа у поетичному мовленні Ліни Костенко : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / І. Дишлюк. – Харків, 2002. – 210 с.
2. Єрмоленко С. «Мого народу гілочка тернова». Виступ за круглим столом «Мовосвіт Ліни Костенко», 8.03.2010 р. / С. Єрмоленко // Українська мова. – 2010. – № 3. – С. 6.
3. Задорожна О. Концепт «час» в українській поетичній мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / О. Задорожна. – Тернопіль, 2008. – 258 с.
4. Маслова А. Введение в когнитивную лингвистику : учеб. пособие / А. Маслова. – М. : Наука, 2011. – 296 с.
5. Словник української мови в 11-ти томах. – К. : Наук. думка, 1974. – Т. 11. – 261 с.

ПЕРШОДЖЕРЕЛА

6. Костенко Л. Вибране (В) / Л. Костенко. – К. : Дніпро, 1989. – 559 с.
7. Костенко Л. Неповторність (Н) / Л. Костенко. – К. : Молодь, 1980. – 222 с.
8. Костенко Л. Річка Геракліта (РГ) / Л. Костенко. – К. : Либідь, 2011. – 288 с.
9. Костенко Л. Сад нетанучих скульптур (СНС) / Л. Костенко. – К. : Радянський письменник, 1987. – 203 с.

REFERENCES

1. Dishljuk I. Leksiko-semantичne virazhennja konceptu priroda u poetичnomu movlenni Lini Kostenko : dis. ... kand. filol. nauk : 10.02.01 / I. Dishljuk. – Harkiv, 2002. – 210 s.
2. Ermolenko S. «Mogo narodu gilochka ternova». Vistup za kruglim stolom «Mivosvit Lini Kostenko», 8.03.2010 r. / S. Ermolenko // Ukraїns'ka mova. – 2010. – No 3. – S. 6.
3. Zadorozhna O. Koncept «chas» v ukraїns'kij poetичnij movi : dis. ... kand. filol. nauk : 10.02.01 / O. Zadorozhna. – Ternopil', 2008. – 258 s.
4. Maslova A. Vvedenie v kognitivnuju lingvistiku : ucheb. posobie / A. Maslova. – M. : Nauka, 2011. – 296 s.
5. Slovnik ukraїns'koї movi v 11-ti tomah. – K. : Nauk. dumka, 1974. – T. 11. – 261 s.
6. Kostenko L. Vibrane (V) / L. Kostenko. – K. : Dnipro, 1989. – 559 s.
7. Kostenko L. Nepovtornist' (N) / L. Kostenko. – K. : Molod', 1980. – 222 s.
8. Kostenko L. Richka Geraklita (RG) / L. Kostenko. – K. : Libid', 2011. – 288 s.
9. Kostenko L. Sad netanuchih skul'ptur (SNS) / L. Kostenko. – K. : Radjans'kij pis'mennik, 1987. – 203 s.

Статтю подано до редакції 27.02.2015 р.